UUTISET

Merkittävintä on ehkä se, että ekaluokkalaisten määrä ei vähene koko ajan, vaikka yleisesti luullaan niin. **ERITYISASIANTUNTIJA TIMO KUMPULAINEN, OPETUSHALLITUS**

Teiden kantavuuksia mittaava huolissaan jättirekoista

Sivuteiden lisäksi pääteiden kunto on alkanut heikentyä kunnostusrahojen leikkausten tahtiin. Jättirekkojen salliminen ja maksimipainojen nostaminen 76 tonnin kiihdyttäisivät epätervettä kehitystä ja kasvattaisivat korjausvelkaa.

PEKKA FALI

Teiden kantavuus joutuu koetukselle, jos kaavaillut jättirekat päästetään liikenteeseen. Teitä ei ole suunniteltu niin suurille kokonaispainoille.

Toimitusjohtaja **Juha-Matti Vainio** Road Mastersilta Porista on seurannut aitiopaikalta suomalaisen tiepolitiikan vaikutuksia tiestöön lähes kolmekymmentä vuotta, ensin TVH:n ja Destian palveluksessa ja viimeksi kuluneen vuoden yrittäjänä.

Vainion yritys mittaa teiden kantavuuksia ja laatii peruspa-rannussuunnitelmia yksityis- ja metsäautoteille ympäri maata.

Eniten tällä hetkellä työllistää Koskenkylän–Kotkan moottoritietyömaa, jossa Vainio käy varmistamassa kantavuudet ennen asfaltointia. Metsähallitukselle mitataan 400 kilometriä metsäautoteitä. Myös kaupungit ja kunnat tarvitsevat tietoa teiden ja katujen kunnosta.

Tilanne on Vainion mukaan mennyt huonoon suuntaan vuosikausia. Ensin alkoivat oireilla yksityistiet, ja nyt kantavuusongelmat ovat laajentuneet kaikenlaisille teille, pääteillekin. Asfaltin pintaan tulleita verkkomaisia halkeamia näkee yhä enemmän.

Miten pitkään näin voidaan jatkaa?

Vainion mukaan nykymenolla teiden rapautuminen jatkuu ja jossain vaiheessa tiet menevät niin surkeaan kuntoon, että rahaa on pakko löytyä.

Vainio ottaa esimerkin yksityisteiden valtionavuista. Vuosikymmenen vaihteessa valtio osallistui vuosittain 23 miljoonalla eurolla yksityisteiden kunnossapitoon. Viime vuonna käytössä oli 13 ja tänä vuonna 9 miljoonaa euroa. Ensi vuonna saatetaan jäädä 5 miljoonaan. Päältä otetaan ensin lossien ja sitten siltojen kunnostusrahat.

Jättirekka runnoo tietä

Vainio on huolissaan valtiovallan kaavailuista nostaa yhdistelmäajoneuvojen suurinta sallittua kokonaispainoa nykyisestä 60 tonnista 76 tonniin.

”Sataa tonniakin on väläytetty.”

Teitä ei ole suunniteltu näin suurille ajoneuvoille, Vainio sanoo. Varoittava esimerkki löytyy Niinisalo–Karvia-tieltä, jonka reunat ovat alkaneet painua ja murtua jo nykyisillä kokonaispainoilla.

Vaikka akselipainoja ei nosteta, teiden rasitus kasvaa, kun aiempien 7-akselisten sijasta tiellä kulkee 9-akselisia ajoneuvoja. Ne kuormittavat tien rakenteita aiempaa enemmän ja lyhentävät teiden kestoikää.

VEIKKO NIITTYMAA

Tien taipuminen mitataan

Toimitusjohtaja **Juha-Matti Vainio** Road Mastersilta kiertää tietyömaita maasturin ja peräkärryn yhdistelmällä.

Kantavuutta mittaava laitteisto on peräkärryssä ja tietokoneet autossa. Mittaus kestää noin minuutin, sinä aikana saadaan tarkka kuva tien kantavuudesta ja rakenteesta, samoin korjaustarpeesta.

Tuloksista saadaan laskettua, montako senttiä kyseiseen kohtaan pitää lisätä mursketta, jotta haluttu kantavuus voidaan saavuttaa.

Mittaus on automatisoitu niin, ettei kuljettajan tarvitse nousta autosta. Mittauksia tehdään tyypillisesti 50:n tai 100 metrin välein. Mittauksen kilometrikustannus on parinsadan euron luokkaa.

Laitteisto koostuu noin 200 kilon punnuksesta, joka jysäytetään tien pintaan. Sillä jäljitellään rekan yhden renkaan aiheuttamaa kuormitusta.

Tien taipumista mitataan seitsemässä pisteessä, etäisin on 1,2 metrin päässä punnuksen pudotuskohdasta. ”Kyse on millin osista.”

Samoin käy, kun rekka ajaa tiellä. Kukin rengas saa aikaan aaltomaisen liikkeen tien pinnassa. Tien kantavuus tarkoittaa kykyä sietää kuormaa niin, että aaltomainen liike on mahdollisimman pientä.

Mittaustulokset ilmoitetaan meganewtoneina neliötä kohti. Metsäautotiellä riittää 80 meganewtonia, kun moottoriteiltä edellytetään vähintään 420 meganewtonin kantavuutta.

Vesi tieojassa varoittaa

Vainio esittelee kantavuusmittausta Porin lentokentän takana olevalla hyväkuntoisella soratiellä. Jokaiselle Suomen tielle, myös metsäautoteille, on määritelty tavoitekantavuus, ja tiedot näkyvät Vainion tietokoneella, kuten myös tehdyt kunnostustoimet.

Mittarit näyttävät ensin yli 200 meganewtonin lukemia, mutta tulos painuu pitkälti alle sadan, kun tieojassa on vettä. Tavoite on 90 meganewtonia. ”Ojien pitää olla kunnossa, sillä kantavuus romahtaa, jos tien runko on märkä.”

Pölyävä soratiekin kertoo hoidon laiminlyönnistä, suolan puutteesta. Jos tielle lisätään riittävästi tiesuolaa keväällä muokkauksen yhteydessä, se pysyy kunnossa koko kesän.

Ellei muokkaus ja pölyn sitominen onnistu keväällä, tien pinnasta alkaa irrota hienoa ainesta, pölyä ja tielle alkaa muodostua kuoppia ja ”nimismiehenkiharoita”.

VEIKKO NIITTYMAA

Alle sata traktoria rekisteriin heinäkuussa

Traktorikaupan alamäki jatkuu. Heinäkuussa ensirekisteröitiin 95 maataloustraktoria, mikä on melkein viidennes vähemmän kuin viime heinäkuussa.

Ennätyksiä ei sentään rikottu, mutta kyseessä on kolmanneksi alin kuukausitulos on vuosikymmeniin.

Neljä vuotta sitten heinäkuussa 2009 rekisteröinnit romahtivat 77 maataloustraktoriin ja saman vuoden joulukuussa jäätiin 83 rekisteröintiin. Ensimmäinen viljakriisi oli ohi, ja maataloustuotteiden hinnat syöksyivät, mikä jähmetti investoinnit.

Alalla on elätelty toiveita koneiden kysynnän elpymisestä syksyllä, mutta optimismi voi osoittautua turhaksi. Viljojen hinnat ovat olleet laskussa marraskuusta saakka, eikä satokauden vaihtuminen heinäkuun alussa ole muuttanut trendiä.

Nykymenolla tänä vuonna jäädään 2 300–2 400 koneeseen, mikä on liki viidennes vähemmän kuin viime vuonna. Vaikka kysyntä alkaisi elpyä, kuluvasta vuodesta tulee historiallisen hiljainen.

Traktorimyynnin pohjanoteeraus on 20 vuoden takaa, vuodelta 1993, jolloin rekisteriin otettiin 2 550 traktoria. Vuonna 2009 yllettiin 2 891 traktoriin, kun vanhaa tilauskantaa riitti kesään saakka.

Heinäkuun on perinteisesti vuoden hiljaisin traktoreiden rekisteröinneissä, kun myyjät ja ostajat lomailevat. Sen perustella ei juuri voi tehdä arvioita markkinoiden kehittymisestä.

Hiljainen aika näkyy etenkin Valtran myynnissä. Valtra putosi heinäkuun listalla peräti neljänneksi vaivaisella 11 traktorilla, kun vuosi sitten rekisteriin meni 50 kotimaista.

Heinäkuussa kärkeen kiilasi New Holland kintereillään John Deere ja myös Massey-Ferguson myi Valtraa paremmin.

Heinäkuun hiljaisuus johtui pitkälti Valtrasta, sillä lähes kaikki kilpailijat kasvattivat myyntiä edellisheinäkuusta. Valtra kuitenkin hallitsee markkinoita, ja sen menekki määrittelee pitkälti sen, kasvavatko vai supistuvatko markkinat.

Mönkijäkaupassa meininki on toinen. Heinäkuun myynti jäi hiukan edelliskuukausista, mutta kauppoja syntyi silti yli 300 traktorimönkijästä, mikä on yli 100 enemmän kuin vuosi sitten.

Traktorimönkijöitä on rekisteröity alkuvuonna lähes 600 enemmän kuin maataloustraktoreita.

VEIKKO NIITTYMAA

Traktorien ensirekisteröinnit

MT	Tammi–heinäkuu 2013				Heinäkuu 2013		
	Markkinaosuus %	Muutos 1), %-yks.	Kpl	Muutos 1), kpl	Markkina-osuus, %	Kpl	Muutos 1), kpl
Valtra	43,3	–1,1	711	–184	11,6	11	–39
John Deere	13,5	–0,6	221	–62	23,2	22	12
New Holland	13,3	1,4	219	–21	24,2	23	7
Massey-Ferguson	11,7	–1,3	192	–69	13,7	13	–5
CaseIH	6,0	0,2	98	–19	9,5	9	5
Fendt	4,6	0,0	76	–17	7,4	7	3
Deutz-Fahr	2,0	0,5	32	3	1,1	1	0
Zetor	0,9	0,1	15	–2	4,2	4	0
Muut	4,8	0,7	79	–3	5,3	5	5
Yhteensä			**1 643**	**–374**		**95**	**–22**
Alle 35 kW/1 800 kg 2)			2 223	728		308	130
Yhteensä, kaikki			**3 866**	**354**		**403**	108

1) Verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. 2) Mönkijät ym.

Valio juhlii ja investoi Joensuussa

Valion Joensuun juustola juhlii tänä kesänä 30-vuotista taivaltaan.

Meijerirakennuksen käyttöönotosta tulee kuluneeksi jo 40 vuotta. Maitoa nykyisellä tontilla on vastaanotettu 1940-luvulta lähtien.

Joensuun tehtaan kehittämiseen ja uusiin valmistuslinjoihin Valio aikoo investoida tänä vuonna noin kymmenen miljoonaa euroa.

Vuosina 2002–2012 tehtaaseen on investoitu 37 miljoonaa euroa.

Joensuun tehdas valmistaa kolmanneksen kaikista Valion juustoista. Tehtaan vuosittainen tuotantomäärä on noin 25 miljoonaa kiloa juustoharkkoja, kuluttajapakattuja juustoja, tuorejuustoja ja maitojauheita.

Joensuussa päätuotteita ovat Polar- ja Salaneuvos-juustot sekä Viola-tuorejuusto.

Joensuun juustolassa työskentelee noin 160 henkilöä.

Kaikkiaan Valio ja maidontuottajat työllistävät Pohjois-Karjalassa ja sen ympäristössä lähes 2 800 henkilöä, kun mukaan lasketaan maidon keräilyyn ja tuotteiden jakeluun osallistuva henkilöstö sekä maatilojen palveluhankinnat, Valiolta kerrotaan.

TUURE KIVIRANTA

PÄIVÄN KYSYMYS

Montako lasta aloittaa koulun?

Koululaisten kesälomat alkavat pian olla ohi, ja joukko uusia ensiluokkalaisia aloittaa koulutiensä.

Montako ekaluokkalaista tänä syksynä on, Opetushallituksen erityisasiantuntija Timo Kumpulainen?

Opetushallituksen arvion mukaan ekaluokkalaisia on noin 58 000. Määrä noudattaa pitkälti ikäluokan kokoa, vaikka mukana onkin pieni joukko 6- ja 8-vuotiaita.

Ekaluokkalaisten määrä on viime vuosina hieman laskenut. Nyt näyttää siltä, että kun lähestymme vuosikymmenen loppua, ekaluokkalaisia olisi taas yli 60 000. Muutosta ei kuitenkaan voida pitää merkittävinä, sillä määrä on pyörinyt 60 000 tienoilla jo pidemmän aikaa.

Merkittävintä on ehkä se, että ekaluokkalaisten määrä ei vähene koko ajan, vaikka yleisesti luullaan niin.

Milloin koulu alkaa?

Tällä tai ensi viikolla. Yleisin aloituspäivä on ensi viikon maanantai tai tiistai, mutta esimerkiksi Rovaniemen koulut alkavat jo tämän viikon torstaina ja Jyväskylässä perjantaina.

Vaikka koulut alkavat eri puolilla Suomea eri aikaan, kaikilla on lukuvuoden aikana yhtä monta koulupäivää, sillä esimerkiksi syyslomat ovat eripituisia.

ANNIINA KESO

tele finland
Mitä sinulle kuulum?
HUOLETON KESÄ
pienellä hintalapulla
Suuri näyttö
SAMSUNG GALAXY S3 4G
Puhelimen svh. 799 €
24 kk yht. alk. 480 €
Puhelin & liittymä alk. 20,00 €/KK (24 kk)
Pölyn- ja vedenkestävä
SAMSUNG GALAXY XCOVER 2*
Puhelimen svh. 349 €
24 kk yht. alk. 264 €
Puhelin & liittymä alk. 11,00 €/KK (24 kk)
Hauska älypuhelin
NOKIA LUMIA 520
Puhelimen svh. 190 €
24 kk yht. alk. 168 €
UUTUUS!
Puhelin & liittymä alk. 7,00 €/KK (24 kk)
Aurinkoa heijastamaton 4G
NOKIA LUMIA 820
Puhelimen svh. 505 €
24 kk yht. alk. 360 €
Puhelin & liittymä alk. 15,00 €/KK (24 kk)
* Maksuaikaa jopa 24 kk ilman korkoa ja laitteet ilman sim-lukitusta. Esimerkkilaskelma: Samsung Galaxy Xcover 2 ja Mini-liittymä yht. 11,00 €/kk. Sopimuskausi 24 kk yht. alk. 264 € (puhelin 240 € ja liittymä 24 €). Tele Finland Mini-liittymä kuukausimaksu 1,00 €/kk, normaalihintaiset kotimaanpuhelut ja tekstarit 7 snt/min/kpl.
Läydät Tele Finlandin myyntipisteet valituista K-citymarketeista
Katso lähin: tele.fi/myyntipisteet
TOIMII SONERAN VERKOSSA
Me Tele Finlandilla teemme pieniä tekoja, jotta välttyisit laskuyllätyksiltä.
Tutustu ja tilaa:
tele.fi
0800 144 844